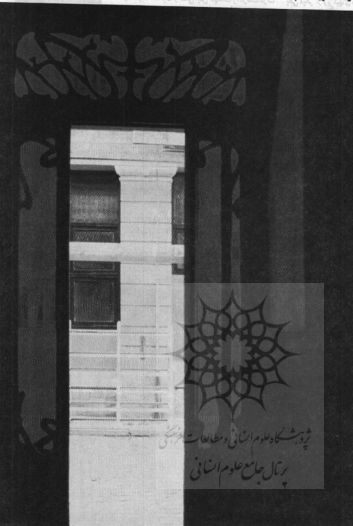

اساطیر کوبایی

نوشته اتریکه کاپابلانکا

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

دالان ورودی صومعه دارو شناسی
قسمت قدیمی دارانادر آغاز قرن...

گرایش را نخست به نام کسانالونایی آن، مبدونیسوم،
مسی شناختند و فسق پس از سبری شدن چند دهه اصطلاح
«هنرنوه» در کوبا رایج شد.
با آنکه تأثیر مستقیم کاتالوناییها را نمی توان انکار کرد،
ولی معماران و صنعتگران جوان محلی نیز از طریق مطالعه
حرفصانه تشریحات خارجی بسا جسریانهای مسهم هنر نو و

اکثر بنایان، سنگتراشان، آهنگران، تجاران و سایر
صنعتگرانی که بین سالهای ۱۹۰۲ تا ۱۹۳۰ به کوبا مهاجرت
کردند اسپانیایی به ویژه کاتالونایی بودند. انسان ستن و
سبکها و تکیکهای رایج در سرزمینشان را با خود به آنجا
آوردند. مشکل بتوان گفت که مهاجرت کاتالوناییها در
تکوین هنر نو در کوبا نقش زیادی داشته، هر چند که این

اتریکه کاپابلانکا

معمار و پیگردانش کوبایی کارشناس
مرکز ملی حفظ، حرمت و نوزاداری.
استاد دانشگاه هاروارد

بالا، مقر فرکت «عصای زوین»
در مرکز هاوانا
پایین، نمونه معماری
مستعمراتی، یکی از منابع الهام
هنرنو در کوبا.

شاخه‌های آن آشنا شده بودند. با اینهمه فاصله مکانی موجب تعدیل دریافت‌های سبک جدید می‌شد و هنرنو در هر کشور بر اثر تماس با واقعیتی دیگر و سنت معماری متفاوت اغلب تغییر می‌یافت.

در آغاز که مساحت واقعی این نهضت را درست درک نمی‌کردند، هر بنایی را که در دکور آن گل و تاج گل زیاد به چشم می‌خورد متعلق به این سبک می‌دانستند. حال آنکه در اغلب موارد تلفیقی بود از زیبایی‌شناسی نو و التقاط پایان قرن نوزدهم که البته گاه به نحو اعجاب‌آوری خوب از کنار درمی‌آمد. ولی چیزی نگذشت که ویژگیها و اشکال خاص سبک جدید بهتر شناخته و در خیابانهای هاوانا و شهرهای مهم کشور، به ویژه در بناهای مسکونی پدیدار شد. تأثیر هنرنو را در بناهای عمومی به ندرت می‌بینیم، لایسند آن را آنقدر وزین تلقی نمی‌کردند که بتواند جمهوری جوان را به نحوی شایسته باز نماید.

گرچه هنرنو در کوبا به شدت سرهون مدلهای اروپایی، اعم از فرانسوی، بلژیکی، ایتالیایی یا کاتالونیایی است. اما اصالت خود را دارد. تأثیرات اروپایی به سرعت جذب شد، زیرا خوشاوندیهای با فرهنگ کوبایی داشت. طسافهای مختلف، خطوط دینامیک، علاقه به سرامیک و شیشه‌های رنگی، موتیفهای فولادی همه از ویژگیهای میراث کهن بودند.

هنرنو کوبا نیز مانند بسیاری از مدلهای اروپایی خود آموخته‌ای از سبکهای مختلف است. پس نباید حیرت کنیم از اینکه در بسیاری از بناهای هنرنو در کوبا نوگوتیک و نئومدجن دوشادوش سایر عناصر تاریخی دیده می‌شوند. یکی دیگر از ویژگیهای هنرنو در کوبا استفاده از پیکرتراشی نه فقط برای بازنمایی موتیفهای گیاهی، بلکه برای بازنمایی اشکال انسانی و حیوانی است که به پیدایش نوعی اساطیر خاص هاوانا منجر شده است.

باید بگوییم که محبوبیت هنرنو در کوبا ناشی از ابتکار تعداد معدودی از معماران پسرانده نبود، بلکه سرهون صنعتگرانی بود که در رشته ساختمان کسار می‌کردند و ویژگیهای معمارانه‌ای آفریدند که در سطح وسیع تولید شد و در صدها نمای سراسر جزیره به کار رفت.

بعضی از این مطالعه‌کاران ساختمانی چنان موقعیتی کسب کردند که کمی بعد هنرنو تخصص استادانایان و در نتیجه نوع فرعی‌تر معماری شمرده شد. پس دیگر زمان بی‌اعتبار کردن جنبش رسیده بود که در دهه ۲۰ تحقق یافته، وقتی تاریخ‌نویسان و نقادان نهضت را افراطی و مستعطف اعلام کردند. از آن پس معمارانی که برای شهرت خود اهمیت زیاد قائل بودند از این زیبایی‌شناسی فاصله گرفتند حتی دیده شد که کسانی که در اعتلای این جنبش سهمی داشتند علناً به سبکهای کلاسیک‌تر و قراردادی‌تر روی آوردند...

